

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudkyně JUDr. Simonou Pittermannovou ve věci

žalobců: **a) Ing. Lee Louda, Ph.D.**, IČO 693 26 681
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s.
IČO 268 63 154, sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

b) Správa pohledávek OKD, a.s., IČO 268 63 154
sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Zagarem
sídlem 28. října 767/12, 110 00 Praha 1

proti
žalovaným: **1. Citibank N.A., London Branch**, reg. č. BR001018
sídlem Citigroup Centre, Canada Square, Canary Wharf, Londýn, E14 5LB
Spojené království Velké Británie a Severního Irska
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Přecechtělem
sídlem Klimentská 1207, 110 00 Praha 1

2. New World Resources N.V. „In Liquidation“
registrovaná jako zahraniční společnost v britském obchodním rejstříku
pod č. BR016952, založená podle zákonů Nizozemského království a registrovaná
v nizozemském obchodním rejstříku pod č. 34239108
sídlem C/O Duff & Phelps Ltd, The Shard, 32 London Bridge Street
Londýn, SE1 9SG, Spojené království Velké Británie a Severního Irska
zastoupená advokátem JUDr. Ivem Jandou, Ph.D.
sídlem Na Příkopě 854/14, 110 00 Praha 1

3. NWR Holdings B.V., reg. č. 61294179
sídlem p/a Duff & Phelps Ltd, The Shard, 32 London Bridge Street
Londýn, SE1 9SG, Spojené království Velké Británie a Severního Irska
zastoupená advokátem Mgr. Davidem Ilczyszynem
sídlem Na Příkopě 854/14, 110 00 Praha 1

o žalobě o určení pravosti a výše pohledávek a odpůří žalobě jako incidenčních sporech
v insolvenčním řízení dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s. vedeného u Krajského soudu
v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016, **o námitce podjatosti proti znalci**

takto:

ZK APOGEO Esteem, a.s., IČO 26103451, se sídlem Rohanské nábřeží 671/15, 186 00 Praha 8,
znalecká kancelář z oboru ekonomika, **není vyloučena jako znalec** ve věci vedené Krajským
soudem v Ostravě pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Andrea Mrenicová

Odůvodnění:

1. Žalobce a) v průběhu soudního jednání dne 13. 9. 2021 podal návrh na vyloučení znalce - znalecké kanceláře ZK APOGEO Esteem, a.s. (dříve znalecký ústav), IČO 26103451, se sídlem Rohanské nábřeží 671/15, 186 00 Praha 8 (dále také jen „Znalecká kancelář“) z důvodu existence okolností vzbuzujících pochybnosti o nepodjatosti Znalecké kanceláře vůči žalobci a) a jeho zástupci JUDr. Dušanu Dvořákovi ve smyslu ust. § 11 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících (dále také jen „zákon č. 36/1967 Sb.“) a ust. § 18 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech.
2. Podjatost shledával žalobce a) v tom, že Znalecká kancelář může mít objektivně nepřátelský vztah vůči žalobci a) a jeho zástupci, neboť v insolvenčním řízení dlužníka Rezidence Kavčí Hory a. s. probíhajícím od roku 2014 u Městského soudu v Praze žalobce a) a jeho zástupce odkryli významné skutečnost, a to řadu neúčinných právních jednání dlužníka ovládaného lidmi působícími ve Znalecké kanceláři, přičemž právě tato Znalecká kancelář vyhotovila znalecký posudek na ocenění majetkové podstaty dlužníka, který měl být podkladem pro reorganizaci. Městský soud v Praze na základě těchto zjištění přeměnil reorganizaci dlužníka v konkurs usnesením ze dne 23. 3. 2015, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-148 a usnesením ze dne 4. 2. 2019, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-347 rozhodl o zrušení pověření Znalecké kanceláře k vypracování znaleckého posudku. Znalecká kancelář byla za uvedený skutek rovněž sankcionována rozhodnutím Ministerstvem spravedlnosti ze dne 4. 7. 2017, č. j. MSP-50/2015-OD-SZN/37 uložením pokuty ve výši 200 000 Kč. Nepřátelský postoj Znalecké kanceláře se podle žalobce a) nyní projevuje v tom, že vypracovaný znalecký posudek je „jednoznačně namířen proti tvrzením a předkládaným důkazům ze strany žalobce a)“. Žalobce a) dále namítal, že Znalecká kancelář nemá na rozdíl od znalce doc. Brady potřebnou odbornost pro vyhotovení znaleckého posudku v nyní projednávané věci, podáním znaleckého posudku překračuje své znalecké oprávnění a postupuje v rozporu se zákonem č. 36/1967 Sb.
3. Žalobkyně b) se k návrhu žalobce a) nevyjádřila.
4. Žalovaná 1. považovala námitku podjatosti proti Znalecké kanceláři za nedůvodnou, když žalobce a) neuvedl žádné objektivní okolnosti vedoucí k závěru o podjatosti Znalecké kanceláře. Námitka podaná v průběhu soudního jednání je obstrukční a představuje zneužití práv žalobce a).
5. Podle žalované 2. je námitka žalobce a) nedůvodná. Tvrzení o nepřátelském vztahu a následném podání znaleckého posudku Znaleckou kanceláří namířeným proti tvrzením a důkazům žalobce a), nepředstavuje důvody pro vyloučení znalce z podání znaleckého posudku. Žalovaná 2. se neztotožnila s tvrzením žalobce a), že Znalecká kancelář překračuje své znalecké oprávnění. Znalecká kancelář je znalcem z oboru ekonomika, což je podle žalované 2. dostatečné.
6. Žalovaná 3. považovala námitku žalobce a) proti Znalecké kanceláři za účelovou a s ohledem na její načasování obstrukční. V insolvenčním řízení, na které žalobce a) odkazuje, nedospěl soud k závěru, že Znalecká kancelář má nepřátelský vztah vůči žalobci a), ale vyloučil Znaleckou kancelář z důvodu možné podjatosti vůči dlužníkovi Rezidence Kavčí Hory a. s. Podle žalované 3. Znalecká kancelář nepřekračuje své znalecké oprávnění.
7. K námitce žalobce a) se u jednání vyjádřil pracovník Znalecké kanceláře Ing. Pavel Tůma, Ph.D., který uvedl, že Znalecká kancelář se necítí být v této věci podjatá, jedná se o autonomní nezávislou Znaleckou kancelář, která je vedena v souladu se zákonem o znalcích. Ve znalecké kanceláři působí asi 100 osob, je zde několik oddělení zabývajících se různou tematikou (např.

daně, auditů spod.). Znalecká kancelář podala proti rozhodnutí o pokutě několik odvolání včetně kasační stížnosti, o které nebylo dosud Nejvyšším správním soudem rozhodnuto. Skutečnosti uváděné žalobcem a) se netýkají samotné znalecké činnosti. Znalecká kancelář musí mít přesně popsány mechanismy, jak vyhodnocuje nabídkový proces, provádí a kontroluje znaleckou činnost, musí mít určité materiální zázemí. To vše má kancelář řádně a přesně popsáno a není možné, aby někdo mohl zasahovat do nezávislosti a objektivit znalecké činnosti. Co se týče oprávnění Znalecké kanceláře, tato problematika není přesně zákonem vymezena. Znalecká kancelář je znalcem z oboru ekonomika, má znalecké oprávnění na ocenění podniků a finančních rizik a všichni znalci Znalecké kanceláře mají příslušná oprávnění pro ocenění předmětné problematiky.

8. K návrhu žalobce a) na vyloučení Znalecké kanceláře se písemně vyjádřil rovněž předseda představenstva ZK APOGEO Esteem, a. s. Dr. Ing. Josef Jaroš, MBA, který uvedl, že se Znalecká kancelář necítí a ani nemůže být podjata k podání znaleckého posudku v nyní projednávané věci, neboť nemá nepřátelský vztah vůči žalobci a) a ani nikdy nevedla žádné soudní či jiné řízení proti žalobci a). Znalecký posudek vyhotovený Znaleckou kanceláří vychází výlučně ze zadání znaleckého posudku a znaleckého zkoumání popsaného řádně v posudku. Znalecká kancelář je znalcem z oboru ekonomika, jejíž součástí je i oceňování podniku, práv s ním souvisejícími a podnikatelských rizik spojených s ručením. Takové oprávnění je dostačující pro podání předmětného znaleckého posudku.
9. Od dne 1. 1. 2021 nabyl účinnosti nový zákon č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále také jen „zákon o znalcích“), proto se důvody možné podjatosti znalecké kanceláře budou posuzovat podle tohoto zákona.
10. Podle ust. § 18 zákona o znalcích platí, že *„znalec nesmí provést znalecký úkon, jestliže lze mít důvodnou pochybnost o jeho nepodjatosti pro jeho poměr k věci, účastníkovi řízení nebo jeho zástupci, zadavateli, orgánu veřejné moci, který znalecký posudek zadal nebo provádí řízení nebo při jiném postupu správního orgánu, kde má být znalecký posudek použit (odst. 1). Jakmile se znalec dozví o skutečnosti, pro kterou nesmí provést znalecký úkon, oznámí ji bezodkladně zadavateli. Ustanoví-li znalece orgán veřejné moci, pak tento orgán rozhodne, zda je znalec v dané věci z podání znaleckého posudku vyloučen (odst. 2).“*
11. Podle ust. § 17 zákona č. 99/1963 sb., občanského soudního řádu (dále také jen „o. s. ř.“) platí, že *„o tom, zda je vyloučen zapisovatel nebo jiný zaměstnanec soudu, jakož i znalec nebo tlumočník, rozhoduje předseda senátu; ustanovení § 14 odst. 1, § 15, § 15a odst. 1 a 3 a § 16 odst. 3 platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.“*
12. *„Nejvyšší soud již v R 109/2014 vysvětlil, že samozřejmý požadavek na znalecký posudek spočívá v tom, že musí být zpracován znalcem, u něhož nejsou pochybnosti o jeho nepodjatosti. V případě, že lze mít pro poměr znalce k věci, k soudu, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům pochybnost o nepodjatosti znalce, je znalec vyloučen z podání znaleckého posudku, neboť nemůže posoudit skutečnosti, k nimž je třeba odborných znalostí, objektivně a nezájatě. Znalecký posudek podaný vyloučeným znalcem proto není (nemůže být) způsobilým důkazem, na základě kterého by bylo možné učinit skutková zjištění soudů. Tamtéž doplnil, že bez ohledu na to, že znalec je povinen kdykoliv oznámit soudu skutečnost, pro kterou je vyloučen, a že tak musí učinit ihned, jakmile se o ní dozvěděl, má rovněž účastník řízení právo vyjádřit se k osobě znalce a sdělit soudu skutečnosti, pro něž je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen. Tyto skutečnosti může účastník soudu sdělit kdykoliv, jakmile se o nich dozví (srov. též § 17 a § 15a odst. 1 a 3 o. s. ř.); lhůta k uplatnění námítky podjatosti znalce, jejíž zmeškání by mělo za následek, že by již otázku vyloučení znalce nebylo možné v základu zkoumat a vyřešit,*

není stanovena. Ke skutečnostem, pro které je znalec vyloučen, soud přiblíží kdykoliv za řízení“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 29 Cdo 558/2017).

13. „Subjektivní hledisko účastníků řízení je sice podnětem pro rozhodování o eventuální podjatosti, avšak rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že není přípustné vycházet pouze z pochybností o poměru znalců k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo týká, nýbrž především z rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedly. K vyloučení znalce může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že jeho vztah k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo nebude schopen nezávisle a nestranně provést odborné posouzení“ (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2009, sp. zn. 28 Cdo 146/2009).
14. Krajský soud v Ostravě (dále také jen „Insolvenční soud“) posoudil námitku podjatosti žalobce a) vůči Znalecké kanceláři a dospěl k závěru, že není důvodná.
15. Žalobce a) netvrdil žádné konkrétní okolnosti svědčící o tom, že by Znalecká kancelář měla nějaký vztah k nyní projednávané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům. Události, které se staly téměř před sedmi lety v jiném insolvenčním řízení nemohou žádným způsobem zpochybnit nestrannost a nezávislost znalce. Tvrzeň nepřátelský vztah Znalecké kanceláře vůči žalobci a) a jeho zástupci nelze vyvozovat pouze na základě toho, že znalecký posudek vyhotovený Znaleckou kanceláří není v souladu s „tvrzeními a předkládanými důkazy žalobce a)“. Obdobně jako procesní postup soudu neodpovídající představám účastníka řízení, není důvodem k vyloučení soudce dle § 14 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), nemůže být ani znalecká činnost Znalecké kanceláře důvodem pro její vyloučení (srov. s usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Nd 11/2007, ze dne 23. 5. 2007; usnesení Ústavního soudu ČR I. ÚS 491/05 ze dne 13. 6. 2006, usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 5. 2. 2019 IV. ÚS 3446/18; usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009 č. j. Nao 48/2009-162, shodně Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013 sp. zn. Nao 42/2013-43). Znalecká kancelář není účastníkem žádného soudního sporu proti žalobci a) nebo jeho zástupci. Pokud jde o pokutu uloženou Znalecké kanceláři Ministerstvem spravedlnosti, následná odvolání proti uložení pokuty a kasační stížnost, tak v těchto řízeních vystupuje proti Znalecké kanceláři Ministerstvo spravedlnosti a nikoliv žalobce a) a jeho zástupce.
16. Insolvenční soud zdůrazňuje, že občanské soudní řízení by mělo být vždy vedeno tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k dodržování smluv a zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob (ust. § 1 o. s. ř.), přičemž soudy dbají, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů a aby práv nebylo zneužíváno (ust. § 2 o. s. ř.).
17. Přestože k podání námítky podjatosti vůči znalci není stanovena zákonná lhůta, považuje Insolvenční soud předmětnou námitku žalobce a) za obstrukční jednání a zneužití práv na úkor jiných účastníků řízení. Žalobce a) návrh na vyloučení Znalecké kanceláře vznesl až v průběhu soudního jednání dne 13. 9. 2021, i když mu byly okolnosti, ze kterých vyvozoval možnou podjatost Znalecké kanceláře, známy již od roku 2014 a téměř dva roky měl vědomost o tom, že žalovaná 1. předložila Insolvenčnímu soudu dne 16. 10. 2019 jako důkaz znalecký posudek vypracovaný Znaleckou kanceláří. Posudek byl ostatně téhož dne v listinné podobě žalobci a) doručen (viz spis č. l. 1240-1241) a žalobce a) se s ním musel seznámit, protože následně dal zpracovat ke znaleckému posudku Stanovisko 54/2019 vyhotovené již ke dni 18. 10. 2019. Žalobci a) muselo být známo nejpozději dne 24. 6. 2021, kdy byl předvolán k dalšímu jednání na dny 13. 9. 2021 až 15. 9. 2021 a předvolání Znalecké kanceláře k témuž jednání bylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku, že v řízení bude proveden důkaz tímto znaleckým posudkem. Návrh na

vyloučení Znalecké kanceláře však žalobce a) doručil Insolvenčnímu soudu v listinné podobě až v rámci probíhajícího soudního jednání dne 13. 9. 2021 bezprostředně před výsledkem pracovníků Znalecké kanceláře, díky čemuž došlo ke zmaření výsledku téhož dne a výsledek mohl pokračovat až den následující. Výše popsany postup žalobce a) nelze považovat za určitou taktiku vedení sporu, která je obecně přípustná, ale jedná se postup v rozporu se základními zásadami občanského soudního řízení (ust. § 1 a § 2 o. s. ř.) a jako taková nepožívá právní ochrany.

18. Insolvenční soud pro úplnost dodává, že žalobce a) se v projednávané věci opakovaně dopouští obstrukčního jednání (opakované námitky podjatosti; předkládání obsáhlých vyjádření bezprostředně před zahájením jednání soudu nebo dokonce i v rámci soudního jednání; předkládání nových důkazů, které má žalobce a) k dispozici téměř dva roky apod.). Námitka podjatosti vůči znalci je dalším takovým obstrukčním jednáním, jež má za následek protahování soudního sporu a navyšování nákladů soudního řízení, což může mít v konečném důsledku negativní vliv na možné uspokojení věřitelů v insolvenčním řízení žalobkyně b). V tomto směru Insolvenční soud připomíná žalobci a), že základní zásadou insolvenčního řízení je ochranu věřitelů (ust. § 5 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)).
19. Námitka žalobce a) týkající se překročení znaleckého oprávnění Znalecké kanceláře se netýká namítané podjatosti Znalecké kanceláře, ale jednalo by se o možnou vadu znaleckého posudku, který bude jako důkaz hodnocen až v konečném rozhodnutí ve věci. Insolvenční soud však pro úplnost uvádí, že Znalecká kancelář je zapsána v seznamu znalců a znaleckých ústavu jako znalec z oboru ekonomika s tím, že je oprávněna provádět mimo jiné i k ocenění podniků (včetně práv podniků, práv k podnikům, veškerých položek aktiv a pasiv podniků, prodeje a nájmu podniků) a ocenění podnikatelských rizik, což je dostačující pro ocenění odměny za poskytnuté ručitelské závazky žalobkyně b). Znalecká kancelář tak byla oprávněna vyhotovit předmětný znalecký posudek a nepřekročila svá znalecká oprávnění.
20. V dané věci nejsou splněny podmínky pro vyloučení znalce podle ust. § 18 odst. 1 zákona o znalcích a ust. § 17 o. s. ř., proto Insolvenční soud rozhodl, že ZK APOGEO Esteem, a.s., IČO 26103451, se sídlem Rohanské nábřeží 671/15, 186 00 Praha 8, znalecká kancelář z oboru ekonomika, není vyloučena jako znalec ve věci vedené Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 32 ICM 3260/2016.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není odvolání přípustné** podle ust. § 17 o. s. ř.

Ostrava 14. září 2021

JUDr. Simona Pittermannová v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Andrea Mrenicová